
ZEMĚDĚLSKÁ PŮDOHOSPODÁRSKA ŠKOLA

Kč 15,–

8	duben 2006–7 69. ročník
----------	-------------------------------

OBSAH

(English summary see page no. 23)

Ustanovující konference Europea Slovakia	2
Europea International	3
Europea Slovakia	3
Elektronická podpora v procesu vzdělávání	5
Vzdělávání v oblasti rozvoje a údržby zeleně	6
Software pro zemědělce	7
Změny v poskytování plateb	8
Informační servis	9
Školení pěstitelů	10
„Ekologické zemědělství 2007“	11
K problematice přípravy učitelů	13
Střední zemědělská škola v Písku	14
Vyhodnotenie 29. ročníka	15
Aranžování brněnských zahradníků	16
Súťaž o mlieku	17
Den otevřených dveří	18
Šumava – tajemství, nostalgie, příběhy... ..	19
Recenze	20
Šumava – konflikt člověka a přírody	20
František Doubrava	21
Josef Wohanka	23

Časopis pro zemědělské, lesnické, zahradnické,
potravinářské a rybářské vzdělávání

Časopis pre poľnohospodárske, lesnícke, záhradnícke,
potravinárske a rybárske vzdelávanie

USTANOVUJÚCA KONFERENCIA EUROPEA SLOVAKIA

Prvé stretnutie členov Združenia vzdelávacích zariadení pre pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka sa konalo v Nitre 22. – 23. marca 2007. Zázemie pre dvoj dňové pracovné rokovanie ustanovujúcej konferencie Združenia EUROPEA SLOVAKIA poskytol Agroinštitút Nitra.

Chceme pripomenúť, že zlučujúca konferencia dvoch profesijných neziskových organizácií, ktoré obhajovali záujmy pôdohospodárskych stredných škôl na Slovensku, sa uskutočnila v Nitre 10. júna 2005. Za uplynulé obdobie, do valného zhromaždenia, zastupoval členskú základňu prípravný výbor, vtedy konferenciou zvolený Koordinačný výbor.

Formálne rozbehnutie činnosti Združenia realizovali jednotliví členovia Koordinačného výboru, bolo potrebné uskutočniť viacero administratívnych a procesných krokov: Boli vypracované Stanovy Združenia, bol realizovaný proces registrácie Združenia – oficiálne zaregistrovanie Združenia na Ministerstve vnútra SR sa datuje na deň 8. 11. 2006.

Podrobné údaje k Stanovám Združenia, k Zásadám činnosti Europea Slovakia nájdete na www.spostt.edu.sk, Stredná poľnohospodárska škola Trnava, ul. Zavarská 9, 917 28 Trnava, tel. +421-33/5504830, terajšie sídlo Združenia.

Poslaním Združenia EUROPEA SLOVAKIA je obhajovať a chrániť záujmy pôdohospodárskeho odborného vzdelávania v stredných školách na Slovensku.

Dôležitým záujmom Združenia je tiež podporovať integrovaný rozvoj vidieka a zachovanie trvalo udržateľného rozvoja regiónov Slovenska. Združenie ma ambície stať sa hovorcom pri rozvoji pôdohospodárskych škôl nového typu; oblasti stredného odborného vzdelávania pomáhať, pripraviť a ponúknuť nové vzdelávacie programy, ktoré zachytia aktuálne požiadavky hospodárskeho vývoja krajiny, „vidieckej krajiny“, umožnia žiakom ich efektívne uplatenie na trhu práce a zároveň vytvoria nové pracovné príležitosti pre absolventov škôl.

Združenie vyvíja činnosť na území Slovenskej republiky, v zahraničí spolupracuje s organizáciami podobného zamerania. Na národnej úrovni spolupracuje s ústrednými orgánmi štátnej správy, s orgánmi územnej samosprávy, profesijnými zväzmi, komorou, asociáciami a zamestnávateľmi. Na základe uzatvorenia zmluvy spolupracuje s medzinárodnou organizáciou Europea International.

Ing. Ludmila Kováčiková
za Výkonnú radu Združenia Europea Slovakia

Po oficiálnom rokovaní Konferencie, stretnutie členov a hostí Združenia – minister pôdohospodárstva SR p. Jureňa (v strede), predseda Združenia p. Škrabák (v ľavo) a podpredseda Združenia p. Cibík (v pravo)

Stretnutie zástupcov pôdohospodárskych škôl počas rokovania s ministrom pôdohospodárstva SR (z prava p. Benedikovičová, p. Cibík, p. Múdra, p. Kováčiková, p. Hybel, p. Sooš)

K ilustrácii na obálke: Die Ferraria Tigridia, Tigridia pavonia – stará kultúrná rastlina Aztéku. Vybráno z publikace Allgemeines Deutsches Garten Magazin, 1806

EUROPEA INTERNATIONAL

Europea je asociácia európskych poľnohospodárskych vyšších a stredných škôl a výcvikových inštitúcií. Bola založená v Štrasburgu v roku 1992 a v roku 1993 bola oficiálne zaregistrovaná belgickými zákonmi.

Maastrichtská dohoda deklaruje, že EU je zodpovedná za uskutočnenie politiky pre odborné výcviky za podpory štátnej politiky členov EU. Z tohto pohľadu je cieľom Europea:

- rozvíjať a zlepšovať vzdelávanie a výcviky
- vzájomne spoznávať národné vzdelávacie kvalifikácie (absolvované skúšky)
- stimulovať a napomáhať študentským a zamestnaneckým výmenám a vytvárať výcvikové posty
- vytvárať štruktúry pre získanie bežných vzdelávacích programov
- zosúladiť výcvikové systémy
- stimulovať vzdelávanie o pôde/pozemkoch a ďalšom vidieckom priemysle
- zriaďovať vhodné kurzy pre študentov a zamestnancov
- rozvíjať kontakty s krajinami, ktoré nie sú v EU
- rozvíjať bežné vyučovacie moduly
- študovať a podporovať zmeny v poľnohospodárskom a vidieckom priemysle v európskom kontexte

EUROPEA SLOVAKIA

**Združenie vzdelávacích zariadení
pre pôdohospodárstvo a rozvoj vidieka**

Slovensko sa prostredníctvom Asociácie riaditeľov SOU a SPV v rezorte pôdohospodárstva stalo asociovaným členom Europea International v roku 2000 na stretnutí v Portugalskom meste Serpa. Od roku 2004 (od prijatia SR do Európskej únie) je jej riadnym členom.

Europea International je medzinárodné združenie vzdelávacích zariadení v rezorte pôdohospodárstva v rámci EU, ktoré vzniklo podľa belgického práva.

Ciele Europea International sú:

- zlepšenie praktického vzdelávania v poľnohospodárstve
- zvýšenie výmeny študentských a učiteľských stáží medzi jednotlivými krajinami
- vývoj spoločných programov v rámci praktického vzdelania
- vytváranie nových možností komunikácie medzi vzdelávacími zariadeniami v rámci EU
- vytváranie európskej internetovej siete v rámci rezortu pôdohospodárstva

- zlepšenie znalostí cudzích jazykov u ľudí pracujúcich v rezorte pôdohospodárstva
- vytvorenie nových otvorených študijných možností v poľnohospodárskom sektore

Z členstva v tejto medzinárodnej asociácii vyplývajú v zmysle stanov nielen práva, ale aj povinnosti. Každý zo štátov má vlastného národného koordinátora, ktorý sa zúčastňuje na medzinárodných stretnutiach a valných zhromaždeniach, na tých sa prejednávajú otázky týkajúce sa najmä činnosti a fungovania Europea International, otázky budúcnosti, sprostredkujú sa priame kontakty fyzických a právnických osôb na medzinárodných projektoch. Okrem iného povinnosťou každého členského štátu je platenie členského príspevku vo výške 400 Eur ročne.

Národným koordinátorom na medzinárodnej úrovni za Slovensko je Ing. Mária Múdra, riaditeľka Združenej strednej poľnohospodárskej školy v Rakoviciach.

Jedným z veľmi významných výsledkov pôsobenia Euro-pea International je belgickou pracovnou skupinou inicio-vaný projekt s názvom „**Agricultural training and new competences for multifunctional agriculture**“, čo v pre-klade znamená „**Praktické vyučovanie v pôdohospodár-stve a nové možnosti pre multifunkčné pôdohospodár-stvo**“, uvádzané skratkou FANCAM, podľa francúzskeho prekladu uvedeného názvu.

Projekt je realizovaný v rámci programu Leonardo da Vinci, cez koordinátora v Bruseli, ktorý projekt aj z veľ-kej časti financuje. Cieľ projektu spočíva v identifikovaní nových povolání, pracovných zaradení, kompetencií umož-ňujúcich rozvinúť požiadavky polyfunkčného pôdohospo-dárstva, čo vyplýva z reformy spoločnej pôdohospodárskej politiky EÚ.

V rámci reformy budú vznikať nové povolania, čo sa prejaví následne v zmene obsahu vzdelávania, v rozširovaní kvalifikácie, ale aj v priaznivejšom uplatnení absolventov na trhu práce v krajinách EÚ. Priority stanovené v projekte sú v súlade s pôdohospodárskou politikou Slovenskej repub-liky. Pozoruhodnou skutočnosťou je nostrifikácia dokladov absolventov stredných odborných škôl pôdohospodárske-ho zamerania, umožňujúca lepšie uplatnenie na trhu prá-cce, aj v zahraničí, a nepochybne atraktívnenie významu pôdohospodárskeho vzdelávania u nás.

Do tohto projektu sa zapojila aj Slovenská republika. Projekt bol schválený v roku 2003 a začal sa realizovať od roku 2004, pričom ukončenie je plánované v roku 2007. Do projektu je zapojených spolu 9 krajín Európskej Únie. Každá z týchto krajín musí riešiť aspoň jeden projekt ako pilotný riešiteľ a minimálne na ďalších dvoch projektoch musí participovať ako spolu riešiteľ. Pôvodne bolo navrh-nutých na riešenie 9 tém. V súčasnosti sa projekt rozšíril o 7 nových oblastí. Slovensko predložilo na riešenie svoj vlastný návrh pilotného projektu týkajúci sa bioenergetiky.

Na poslednom zasadnutí pracovnej skupiny v novembri 2006 vo francúzskom Charchesville bolo rozhodnuté, že Slovensko spolu s Francúzskom budú v navrhovanej tema-tike bioenergetiky kopilotnými riešiteľmi.

Súčasne Slovensko participuje ako spolu riešiteľ, pri tvor-be nových učebných dokumentov:

1. pracovník pre agroturizmus,
2. pracovník pre starostlivosť a ochranu domácich „zvia-rah miláčikov“,
3. kvalifikácia potravín pre obchodné reťazce.

Kvalitu riešenia a prípravy uvedených projektov garan-tuje pracovná skupina odborní učiteľia Združenej strednej poľnohospodárskej školy Rakovice, Strednej poľnohos-podárskej školy Trnava, SOUP Nové Mesto nad Váhom, SOU Potravinárske Nitra, Stredná odborná škola poľno-hospodárska a veterinárna Nitra, ZSSP Rimavská Sobota a SPŠ Veterinárna Košice, ZSSP Topoľčany, ZSSP Ivanka pri Dunaji, Agroinštitút Nitra a Ministerstvo pôdohospo-dárstva SR.

Prvýkrát v histórii bola Slovenská skupina požiadaná o usporiadanie stretnutia partnerov projektu, zástupcov 9 Európskych štátov – Belgicko, Holandsko, Francúzsko, Španielsko, Taliansko, Maďarsko, Estónsko, Slovensko (Luxembursko v súčasnosti od projektu odstúpilo). Orga-nizačným garantom podujatia je Ing. Mária Múdra, riadi-teľka Združenej strednej poľnohospodárskej školy Rakovice a PaedDr. Mária Benedikovičová z Ministerstva pôdohos-podárstva SR.

Stretnutie sa ma konať 2.–6. mája 2007 v Združenej strednej škole poľnohospodárskej Rakovice. Pre účastní-kov sa pripravuje program, v ktorom okrem pracovných povinností na ukončenie jednotlivých projektov s med-zinárodným pripomienkovaním je aj prezentácia regiónu prostredníctvom spoločenských podujatí .

Veľmi dôležitou súčasťou je garancia účasti špičkových predstaviteľov regionálnej samosprávy. Počet zahraničných účastníkov bude cca 30–40. Ich záujem o Slovensko je veľmi intenzívny. Predtým nemali možnosť navštíviť našu krajinu. Prejavili záujem vidieť niečo typicky slovenské. Preto bude veľmi dôležité pripraviť taký program, aby si zo Slovenska odniesli čo najlepšie dojmy.

Celé podujatie sa javí ako výborná možnosť prezentácie odborného vzdelávania, prezentácia kultúrnych a historic-kých pamiatok, úrovne pôdohospodárskych firiem a preja-vu pohostinnosti ľudí, nie len z Trnavského regiónu, ale aj z celého Slovenska.

Ing. Mária Múdra, ZSSP Rakovice

Doplňujeme článok „Škola udržiteľného rozvoje“, ktorý vyšiel v únorové Zemědělské škole. Mezi školy s význam-nou ekologickou aktivitou patří i Střední odborná škola služeb a Střední odborné učiliště Kadaň, která obdržela titul Škola udržiteľného rozvoje 2. stupně. Blahopřejeme!

ELEKTRONICKÁ PODPORA V PROCESU VZDĚLÁVÁNÍ

Úvod

Věda byla odjakživa spojená s výměnou informací. S nástupem rozsáhlého využívání výpočetní techniky a později zejména internetu se situace radikálně změnila. Tato změna zasáhla také oblast vzdělávání. Díky výpočetní technice a internetu v oblasti vzdělávání vznikají nové možnosti a zejména zvyšování atraktivnosti vzdělávacího procesu jako celku. V současnosti se velmi často využívá pojmu multimediální výukový kurz. Právě pojem multimediální představuje integraci textu, obrazu, grafiky a zvuku, animací a videa za účelem zprostředkování informace.

Studenti předmětu Účetnictví se seznamují se širokou problematikou, ve které dochází k častým změnám právních předpisů a nutnost udržování studijních podkladů v aktuálním znění je tedy velmi důležitá. V březnu 2005 byl podán grantový projekt pro financování z Fondu rozvoje vysokých škol pod názvem **Tvorba elektronického výukového kurzu Účetnictví**. Tento projekt byl v prosinci 2005 přijat a v průběhu roku 2006 vyřešen.

Cíl

Hlavním cílem projektu bylo vytvořit studijní materiály v multimediální podobě, které usnadní samostudium účetnictví a daňové evidence zejména v kombinované formě studia a povedou studenta k neustálé aktivitě při studiu.

Materiál a metody

Řešení grantového projektu (tvorba elektronické podpory) spočívalo v následujících krocích, které na sebe věcně a logicky navazují:

- sběr literárních zdrojů a jejich analýza,
- analýza obsahové naplně výukového kurzu,
- volba způsobu elektronického zpracování,
- návrh metodického řešení,
- tvorba teoretických studijních materiálů,
- tvorba vzorových příkladů včetně příkladů k samostudiu,
- převod do e-Learningového systému MZLU v Brně,
- implementace na univerzitní síť,
- zkušební provoz,
- odstranění případných nedostatků,
- zpřístupnění výukového kurzu široké veřejnosti.

Stěžejní částí řešení grantového projektu bylo provedení analýzy odborných publikací z oblasti účetnictví a daňové evidence. Na základě získaných výsledků bylo možno kvalifikovaným způsobem vytvářet obsahovou náplň jednotlivých kapitol výukového kurzu.

Výsledky a diskuse

Výstupem projektu je elektronický výukový kurz „Účetnictví“, který je k dispozici od prosince 2006 na adrese: <http://elis.mendelu.cz/ukazka/opora.pl?opora=665>

Základní myšlenkou tvorby výukového kurzu bylo vytvoření informačního zdroje s dokumenty za účelem modernizace a efektivity při vzdělávacím procesu, jeho distribuce uživatelům a řada dalších podpůrných funkcí. Výukovým kurzem s využitím jeho elektronického rozhraní je rozuměno efektivní využívání informačních a komunikačních technologií v procesu vzdělávání poskytující především ekonomické a časové úspory, časovou a prostorovou nezávislost a flexibilní přístup ke vzdělání.

Základní charakteristikou tohoto elektronického dokumentu je skutečnost, že běžný text je doplněn systémem odkazů, které slouží k dalšímu rozvinutí pojmů a přístupu k doplňujícím informacím. Filozofie a technologie řešení hypertextu dovolila vytvořit libovolně strukturovaný materiál a zároveň každá další úroveň hypertextových odkazů přináší podrobnější a specifitější informace.

Elektronická podpora má následující strukturu:

- teoretická část – uvádí studenta do problematiky účetnictví a daňové evidence. Díky e-Learningovému systému, v němž byl projekt vypracováván, získá student možnost ověření vysvětlované problematiky přímo s aktuálním zněním právních předpisů,
- praktická část – praktickou část kurzu představují tři základní skupiny příkladů. První skupinu tvoří „Vzorové příklady“ – obsahující řešení příkladů, „Příklady s klíčem“ – student má možnost ověřit si jím samostatně provedené řešení a „Cvičné příklady“ – umožňující další procvičení dané problematiky.

Základními prvky této podpory je 6 základních objektů, jejichž existence vychází z obecně platných pravidel vytvá-

ření studijních materiálů pro distanční vzdělávání. Těmito prvky jsou: **cíl kurzu, úvod, návaznost, poučení, motivace a závěr**. Vlastní podpora je rozdělena do 5 samostatných kapitol, které se věnují jednotlivým oblastem přednášeným v předmětu Účetnictví na Provozně ekonomické fakultě MZLU v Brně:

- Obsah a právní úprava účetnictví,
- Základy podvojného účetnictví,
- Účtová třída 1 – zásoby,
- Historie a harmonizace účetnictví,
- Daňová evidence.

První kapitola s názvem **Obsah a právní úprava účetnictví** seznamuje studenty s podstatou a postavením účetnictví, vymezením základních prvků účetnictví, uživateli účetních informací a vymezuje soudobý funkční model účetnictví pro podnikatelské subjekty.

Na první kapitolu navazuje kapitola **Základy podvojného účetnictví**, která popisuje základní prvky systému účetnictví se zaměřením na princip dokumentace, chronologie, systematiky a výkaznictví. Základním bodem kapitoly je definování bilanční rovnice.

Cílem kapitoly **Účtová třída 1 – zásoby** je studentovi objasnit problematiku účtové třídy jedna, tedy problematiku zásob. Dílčím cílem je pochopit zásadní rozdíly při účtování zásob podle způsobu A a způsobu B evidence zásob a zvládnutí účtování účetních případů při uzavírání účetních knih, včetně inventarizačních rozdílů.

Kapitola výukového kurzu **Historie a harmonizace účetnictví** přináší stručné informace o vzniku účetnictví a jeho vývoji v jednotlivých historických obdobích. Kapitola se

také věnuje problematice harmonizace účetnictví v rámci Evropské unie s poukázáním na konkrétní směrnice v dané oblasti a instituce, které se danou problematikou zabývají.

Poslední kapitolou výukového kurzu je **Daňová evidence**. Od r. 2004 zaniklo jednoduché účetnictví a fyzické osoby vedou buď účetnictví, nebo tzv. daňovou evidenci. Tuto jednoduchou evidenci však mohou vést jen ty účetní jednotky (zejména podnikatelé a další stanovené fyzické osoby), které splňují určité podmínky, jak vyplývá z dané kapitoly kurzu.

Na takto teoreticky vymezené kapitoly studijní podpory navazuje praktická část, která, jak bylo zmíněno výše, obsahuje 3 základní skupiny příkladů.

Závěr

Jak bylo uvedeno v úvodu, žijeme v období poznamenaném nárůstem informační exploze, která přináší řadu nesporných pozitiv. Internet otvírá nové možnosti výuky, napomáhá k rozšiřování vědomostí a utváření si vlastních názorů a postojů na daný problém prostřednictvím množství různorodých informací. Současný vzdělávací proces je především orientovaný na interpretaci informačních obsahů. Odborník prezentuje svoje vědomosti a zjišťuje, zda je studenti správně reprodukovat. Hlavní úlohou odborníka (pedagoga) zásluhou modernizace vzdělávání bude vytvořit také motivující prostředí ke kreativní práci studentů, která je dobře připravená na život v informační společnosti. Z tohoto pohledu věřím, že vytvořená elektronická podpora napomůže i ostatním studentům a pedagogům při studiu i zvyšování vzdělanosti.

Ing. Břetislav Andrlík
Ústav účetnictví a daní MZLU v Brně

VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI ROZVOJE A ÚDRŽBY ZELENĚ

ESF napomáhá rozvoji zaměstnanosti podporou zaměstnatelnosti, podnikatelského ducha, rovných příležitostí a investicemi do lidských zdrojů

Střední zemědělská škola Dalovice se stala příjemcem finanční podpory z grantového schématu „Rozvoj kapacit dalšího profesního vzdělávání“ v rámci Operačního programu „Rozvoj lidských zdrojů“. Z těchto prostředků byl

v polovině února 2007 zahájen bezplatný vzdělávací kurz zaměřený na vzdělávání v oblasti péče o zeleně.

Více než 40 účastníků nejen z Karlovarského kraje má možnost bezplatně absolvovat profesní vzdělávání v oblasti zahradních a krajinářských úprav, trávnikářství (zakládání, ošetřování a regenerace trávníků), moderních trendů v komunální technice (využívané při údržbě městské zele-

ně) a v oblasti techniky využívané při údržbě travníkových ploch (včetně techniky pro údržbu sportovních travníků a golfových greenů).

Účastníky vzdělávacího kurzu jsou odborníci úřadů státní správy a samosprávy, lektori a konzultanti z oblasti zakládání a údržby zeleně, učitelé, metodičtí a řídicí pracovníci škol a institucí napomáhajících vzdělávání dospělých, greenkeeperi a odborníci na údržbu zeleně a krajiny. Všichni mají možnost v průběhu 16 měsíců absolvovat 128 hodin přednášek a 96 hodin praktických cvičení. K tomu je navíc připraven doprovodný program specializovaných seminářů. V průběhu prvního bloku výuky proběhl seminář s využití softwarového produktu pro krajinné plánování, připravuje

se seminář postihující komplexní problematiku bezpečnosti práce při údržbě zeleně.

Na zajištění výuky se podílí odborníci z Mendelovy zemědělské a lesnické fakulty v Brně, odborníci profesních firem a pracovníci výzkumných ústavů.

Celý projekt „Vzdělávání v oblasti rozvoje a údržby zeleně“ v Karlovarském kraji je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky.

Další informace lze získat na www.szes-dalovice.cz/zele-ne-vzdelavani, vladimir-zicha@volny.cz, tel. 736 514 081.

Mgr. Vladimír Zicha
SZeŠ Dalovice

SOFTWARE PRO ZEMĚDĚLCE

a výuka na zemědělských školách

Současná výpočetní technika a programové vybavení dává do rukou zemědělců nástroje, kterými lze zmírnit dopady celé řady administrativních povinností.

Třetím rokem při výuce praxe a odborných předmětů využíváme počítačový systém firmy GEOCENTRUM Olomouc pro vedení základních zemědělských evidencí, který nabízí řešení vhodné pro soukromé zemědělce i velké zemědělské podniky. Jedná se o program GC ÚPRAVY, jehož pomocí lze vést efektivně evidenci půdy, rychle a přehledně vést agronomickou evidenci a podrobně také evidenci zvířat.

Pomocí počítačového programu je možné ve vazbě na katastr nemovitostí velmi jednoduše vést evidenci nájemních smluv a počítat výši ročního nájemného. Pro agronomy je připraven systém vedení karty honu v elektronické podobě. Uživatel jednoduše zaznamenává údaje o plodinách, hnojení nebo ochraně půdy a rostlin. Samozřejmostí jsou legislativou požadované výstupy, ale také řada provozních sestav. V evidenci pro chovatele lze vést certifikovaný stájový registr (pro skot, ovce, kozy a koně) a celou řadu dalších evidencí (patevní deník, vážení, onemocnění a léčení, krmiva, inseminace a březosti aj).

Bohaté zkušenosti a vazba na mnoho podniků v zemědělské praxi dávají spolupráci odborníků firmy Geocentrum a učitelů SZeŠ předpoklady pro úspěšné využívání programu v zemědělské praxi i při výuce žáků.

Škola využívá produkt GC ÚPRAVY také v rámci výukových programů (např. *Kurz pro výkon obecných zemědělských činností*, certifikováno téměř 100 účastníků) a odborných seminářů (workshop uživatelů GC ÚPRAVY v Karlovarském kraji 1–2krát ročně).

Řady zemědělských pracovníků, kteří se při své práci bez využití počítače neobejdou, se každým rokem rozrůstají, a jak nasvědčují osobní zkušenosti z vedení jednotlivých seminářů, reakce samotných účastníků na využití počítače pro vedení zemědělských evidencí je pozitivní.

Poslední dva semináře se uskutečnily v Dalovicích 28. února a 1. března 2007 za účasti více než 20 zástupců zemědělských podniků a farem. Pro žáky 4. ročníku v současné době dopracováváme projekt fiktivní firmy s využitím produktu GC ÚPRAVY.

Mgr. Vladimír Zicha
SZeŠ Dalovice

PORADENSKÉ OKÉNKO

Aktuální informace nám přináší metodici-poradci z regionálních pracovišť
Ústavu zemědělských a potravinářských informací Praha

ZMĚNY V POSKYTOVÁNÍ PLATEB

za přírodní znevýhodnění v horských oblastech, oblastech s jinými znevýhodněními a v oblastech Natura 2000 na zemědělské půdě

Od r. 2007 dojde k některým změnám v poskytování plateb za přírodní znevýhodnění. Bude vydáno nové nařízení vlády, které nahradí dosavadní NV 241/2004 Sb. Nové nařízení vlády bude řešit poskytování plateb v „méně příznivých oblastech“ a oblastech Natury 2000 na zemědělské půdě.

Rozsah méně příznivých oblastí byl aktualizován, při zachování stávající metodiky vymezení LFA pro roky 2004–2006. Úprava byla v aktualizaci vstupních dat pro vymezení, a to výměry správních celků v ČR k 1. 1. 2005, v rebonitaci BPEJ (bonitované půdně ekologické jednotky) k 17. 5. 2006, a dále byla provedena aktualizace svažitosti podle digitálního modelu terénu v horských oblastech.

Zařazení do LFA

- 1) **Horské oblasti (H)** – jsou takové oblasti, kde je průměrná nadmořská výška obce nebo katastrálního území větší než 600 m n. m. nebo průměrná nadmořská výška obce nebo katastrálního území je v rozmezí 500–600 m n. m. – a zároveň je svažitost na 50 % celkové výměry obce **je větší než 15 %**. (Tím došlo k přehodnocení zařazení některých obcí nebo k. ú., neboť stávající metodika počítala svažitost ve stupních – 7°). Přepočít 15% svažitosti na stupně je 8,32°.
- 2) **Ostatní méně příznivé oblasti (O)** – jsou takové oblasti, kde je v rámci okresu (NUTS IV) průměrná výnosnost zemědělské půdy nižší než 34 bodů (80 % průměru ČR), a zároveň je v rámci kraje (NUTS III) počet obyvatel nižší než 75 obyvatel/km² a podíl pracovníků v zemědělství je vyšší než 8 %.
- 3) **Oblasti se specifickými omezeními (S)** – jsou oblasti s průměrnou výnosností půdy do 34 bodů – při aktualizaci došlo k rebonitaci BPEJ. Některá katastrální území

by podle tohoto zařazení byly vyřazeny z LFA, ale protože žadatelé mají 5leté závazky (je nutné jim umožnit tyto závazky splnit), byly tyto oblasti zařazeny do zvláštní kategorie – **Sx**. V těchto oblastech může o příspěvek žádat jen žadatel, který už měl příspěvek v letech 2004–2006.

Platba pro jednotlivé LFA oblasti je stanovena v EUR, žadatelé dostanou platbu v Kč, výše platby bude přepočtena podle směnného kurzu uveřejněného v prvním Úředním věstníku EU v měsíci lednu. Za každý kalendářní rok se bude platba přepočítávat podle tohoto aktuálního kurzu. Pro r. 2007 je platný přepočítávací kurz 27, 525 Kč.

Platby pro r. 2007 budou následující:

LFA	EUR/ha TP	Přepočítávací kurz	Platba v Kč
HA	157	27,525	4 321
HB	134	27,525	3 688
OA	117	27,525	3 220
OB	94	27,525	2 587
S	114	27,525	3 138
Sx	91	27,525	2 505

Žádost o poskytnutí platby se bude podávat do 15. 5. 2007, žadatel v žádosti musí uvést všechny pozemky, které obhospodařuje a má v LPIS (nový systém evidence půdy založený na uživatelských vztazích). Podpora se poskytne na ha travního porostu v LFA oblasti.

Podmínky poskytnutí platby

- Hospodařit na min. 1 ha *zp s kulturou travní porost v LFA*.
- Vstoupit do opatření s min. 1 ha travního porostu.
- Dodržovat závazek hospodaření po dobu 5 let na min. výměře.

- Dodržovat dobré zemědělské a environmentální podmínky.
- Sečení TP nebo spásání 2× ročně (v odůvodnitelných případech 1× ročně) – termín provedení první seče je do 31. 7. kalendářního roku spolu s odklizením biomasy, druhá seč spolu s odklizením biomasy bude provedena do 31. 10. kalendářního roku.
- Splňovat zatížení VDJ býložravců na ha – 0,2 VDJ/ha travního porostu – 1,5 VDJ/ha zemědělské půdy ke dni 31. 7. 2007.
- Půdní bloky musí být zařazeny v evidenci půdy LPIS *ode dne doručení žádosti do 30. 9. kalendářního roku.*^{*)}

^{*)} kurzívou označeny změny oproti NV 241/2004 Sb.

Vynechání seče – například z důvodů výskytu vzácných živočichů nebo rostlin – je možné, ale je nutné tuto skutečnost doloženou Orgánem ochrany přírody doručit na SZIF nejpozději v den, kdy měla být seč provedena.

V LFA se nachází kolem 1752 tis. ha zemědělské půdy, z toho je 760 tis. ha travních porostů. Na toto opatření je pro roky 2007–2013 vymezeno 693,32 mil. EUR, opatření bude financováno z 80 % z EU.

Ing. Jitka Tvrzníková
Regionální pracoviště ÚZPI Liberec

INFORMAČNÍ SERVIS

Zastoupení Evropské komise

Evropané stojí za výzkumem nových energetických zdrojů

Kolem 60 % občanů EU myslí, že energetický výzkum by měl být prioritou Evropské unie. V budoucnosti Evropané očekávají, že dojde k poklesu v užívání fosilních paliv a že tento pokles bude nahrazen obnovitelnou energií. Komise také zveřejnila vědeckou zprávu s výhledem spotřeby energie do roku 2050. Ta pracuje s několika scénáři budoucího vývoje včetně silného omezení produkce oxidu uhličitého a využívání vodíku k přenosu energie.

Oba jmenované scénáře poukazují na rostoucí roli obnovitelné a nukleární energie v Evropě budoucnosti a spoléhají na dokonalejší technologie, jako je zachytávání a skladování oxidu uhličitého, nízkoeenergetické budovy, automobily s nízkými hodnotami emisí a produkce vodíku z obnovitelných a nukleárních zdrojů energie.

Vícejazyčnost posiluje konkurenceschopnost

Tisíce evropských společností každoročně přichází o zakázky kvůli své nedostatečné jazykové vybavenosti. Vyplývá to ze studie, kterou pro Evropskou komisi vypracovalo národní jazykové centrum Spojeného království CILT. Ze studie vyplývá, že malé podniky v Evropě, které budou více investovat do jazyků a vyvinou provázané jazykové strategie, mají velký potenciál na zvýšení celkového exportu.

Oslavujme Evropu!

Evropská komise zprovoznila webové stránky věnované 50. výročí Římské smlouvy. Tyto interaktivní a vícejazyčné stránky vyzdvihují výhody, jaké evropská integrace v posledních padesáti letech přinesla evropským občanům, a snaží se je zaangažovat do plánování budoucnosti Evropské unie. Stránky jsou přístupné po celý rok 2007 a jejich obsah bude nepřetržitě aktualizován <http://europa.eu/50>.

Komise chce posílit ochranu životního prostředí pomocí trestního práva

Evropská komise navrhla směrnici, která ukládá členským státům klasifikovat závažná poškození životního prostředí jako trestné činy a umožnit tím jejich účinný postih. Komise také stanovila minimální tresty za trestné činy proti životnímu prostředí. Takové činy jako nelegální vypouštění nebezpečných látek do vzduchu, vody či půdy, nelegální přeprava odpadů nebo nelegální obchod s ohroženými druhy živočichů mohou mít ničivý dopad na lidské zdraví a životní prostředí a podkopávají účinnost legislativy EU na ochranu životního prostředí.

Z toho důvodu je nutné zajistit jejich účinný postih v celé Evropské unii. V závažných případech by měly být ukládány tresty odnětí svobody, které mají mnohem výraznější odrazující efekt než například administrativní sankce.

Vznik pohotovostního veterinárního týmu EU

Evropská komise přijala rozhodnutí založit pohotovostní veterinární tým, který by poskytoval podporu evropským odborníkům v případech, kdy by bylo zapotřebí rychle reagovat na propuknutí zvěřecí choroby v EU a třetích zemích. Tento tým bude složen z veterinářů, kteří mohou v krátké době pomoci při náhlém propuknutí určitých chorob (ptačí chřipka, katarální horečka ovcí, kulhavka a slintavka). V případě nutnosti budou členové týmu vysíláni do postižených členských států EU nebo třetích zemí, aby poskytovali technickou podporu a pomáhali místním úřadům dostat situaci pod kontrolu. Tým bude úzce spolupracovat s odborníky z Organizace pro výživu a zemědělství (FAO) a z Mezinárodního úřadu pro nákazy zvířat (OIE).

Summit mládeže v Římě – mladí Evropané ve statistikách

Eurostat publikoval vybrané statistické údaje o mladých lidech v Evropské unii v souvislosti se Summitem mládeže (24.–25. března), který u příležitosti 50. výročí Římské smlouvy zorganizovala Evropská komise s Evropským par-

lamentem ve spolupráci s Evropským fórem mládeže: Jaký je podíl mladých lidí v populaci EU 27? Jaké procento mladých lidí má dokončené středoškolské vzdělání? V jakých oborech absolvují terciární vzdělávání? Kde je nejvyšší nezaměstnanost mladých lidí? Jak se využíváním internetu mladí lidé liší od ostatní populace?

Historická dohoda o ochraně klimatu

Evropská unie se zavázala zvýšit do r. 2020 podíl zdrojů obnovitelné energie na 20 % celkové spotřeby. Jakým způsobem k tomuto cíli přispějí jednotlivé členské státy, bude dohodnuto na separátních jednáních. Omezení emisí CO₂ je ambiciózním cílem. Kjótský protokol vyžaduje, aby Evropská unie v letech 1990 až 2012 (tj. v průběhu 22 let) snížila množství emisí CO₂ o 8 %. Současný cíl ochrany klimatu, který by měl být přijatý jako součást akčního plánu, však znamená, že členské státy EU budou muset v letech 2012 až 2020 (tj. v průběhu osmi let) snížit své emise CO₂ o dalších 12 %. Do počátku r. 2007 se přitom Evropské unii podařilo dosáhnout 1,2 procentního bodu ze svého 8 % cíle.

Školení pěstitelů v obsluze software AGRO-EVIDENCE na počítači se uskutečnilo na Vyšší odborné škole a Střední odborné škole technické v Litomyšli dne 15. února 2007 v učebně výpočetní techniky. Tím tato škola prodloužila již svou čtrnáctiletou pomoc školy pro praxi rostlinné výroby v celé ČR. Ve škole za počítačem s programem AGRO-EVIDENCE za 14leté období usedlo již 344 účastníků. Účastníci upřímně oceňují význam školy na vzdělávání a výchově mládeže.

Absolventi se vracejí na místo činu

Rostlinná výroba v podmínkách tržního hospodářství EU stále více hledá efektivnější formy a postupy. Nedokáže se uspokojit s hrubými ukazateli dosavadní činnosti a s mlhavou koncepcí založenou na odhadovaných trendech a spontánních návrzích technologií. Moderní manažer konkurenceschopné výroby volá po operativním informačním servisu. Důkazem toho je značná účast zástupců zemědělské prvovýroby na letošním školení obsluhy software pro rostlinnou výrobu na litomyšlské odborné škole.

Únorové školení zahájil ředitel školy Ing. Milan Janecký. Mimo jiné konstatoval, že škola poskytuje své vybavené

učebny externistům pro výuku veřejnosti v různých oborech. Letos díky spolufinancování Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem ČR nově nabízí pro vzdělání dospělých: seminář znalců a servisních techniků (motory a vozidla), seminář – novinky v oblasti svařovacích metod a seminář ke zpracování obrazových materiálů, prezentací, digitální fotografie, snímací kamera a animace.

Kurzy jsou buď večerní, nebo krátké turnusové. Jedním z takových externích turnusových kurzů je již 14. ročník školení pěstitelů pro práci s počítačem, a to konkrétně pro obsluhu software AGRO-EVIDENCE od Konsorcia AGRETA, resp. od členské firmy AGROEKO Žamberk, s.r.o. Škola uvolnila vybavenou učebnu pro 15 účastníků školení. Každý účastník má možnost nejen sledovat procvičované úkony na plátně z data-projekce, ale vše si může individuálně procvičit na přiděleném počítači. Školení vedou přímo tvůrci softwarového produktu.

Softwarový produkt AGRO-EVIDENCE čelí potřebám legislativy rostlinné výroby na území ČR. Legislativa EU již naplno pronikla do našich právních předpisů, zejména pak v resortu zemědělství do oborů ochrany rostlin a hnojení.

ŠKOLENÍ PĚSTITELŮ

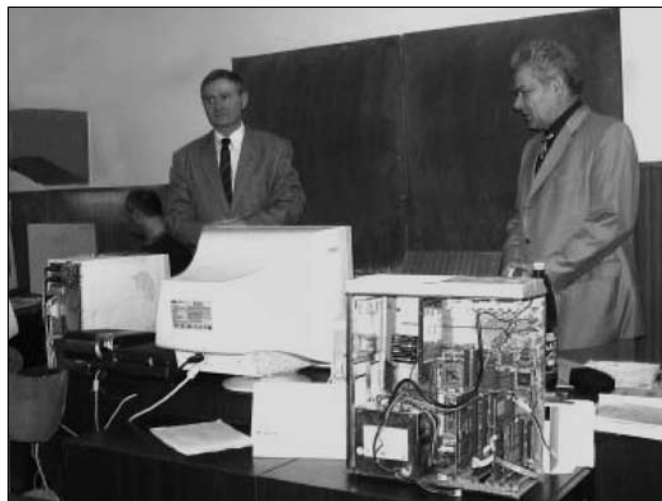
Jsou jimi vyhlášky: v rámci zákona č. 147/1996 o rostlinolékařské péči ve znění pozdějších předpisů vyhláška č. 371/2006 Sb. o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, v rámci zákona č. 156/1998 Sb. o hnojivech ve znění pozdějších předpisů vyhláška č. 399/2004 Sb. o skladování a způsobu používání hnojiv. Tyto předpisy ukládají zemědělci vést evidenci o pesticidech a hnojivech na předepsaných formuláři. Předepsané formuláře jsou součástí prezentovaného produktu.

Po dobu školení vyhledávají školu v Litomyšli agronomové velkých zemědělských firem stejně jako pěstitelé z řad soukromě hospodařících rolníků, aby se s počítačem a s programem pro rostlinnou výrobu blíže seznámili. Pro cenovou dostupnost se o program více zajímají malé zemědělské farmy. Častými návštěvníky jsou rovněž i několikaletí uživatelé programu – ti se na školení zdokonalují. Úkolem produktu software AGRO-EVIDENCE je sběr, třídění a zpracování dat v rostlinné výrobě. Proces pořízení dat probíhá ve srovnání s ručním zápisem do knihy honů 30x rychleji. Produkt poskytuje široký sortiment výstupních sestav. Na bázi vícestupňové filtrace operativně vytváří retrospektivní analýzu dat pro stanovení dominantních vlivů tvorby výnosů.

Pomoc školy při organizaci každoročních školení spočívá vedle již zmíněného propůjčení učebny též v osobní účasti

ředitele, zaměstnanců a studentů. Této účasti si my, organizátoři a účastníci, vážíme nejvíce. Zejména pak děkujeme za odbornou výpomoc na hardware, systému a síti počítačové učebny zaměstnancům a externistům Ing. P. Benešovi, RNDr. V. Klusoňovi a I. Pechancovi. Rovněž náš dík patří pohostinné obsluze hostesek z řad studentů. Škola je vším, co utváří tu správnou atmosféru jako základ zdatu náročného vzdělávacího procesu.

**Ing. Jiří Dostál, CSc. a kolektiv
AGROEKO Žamberk, s.r.o.**

Zahájení školení, zprava Ing. Milan Janecký, Ing. Jiří Dostál, CSc.

„EKOLOGICKÉ ZEMĚDĚLSTVÍ 2007“

Začátkem února proběhla na České zemědělské univerzitě v Praze (za výrazné podpory Ministerstva zemědělství ČR a Ministerstva životního prostředí ČR) odborná konference, zaměřená na problematiku ekologického zemědělství.

Úvodem přivítal účastníky rektor ČZU, PROF. JAN HRON. Ve svém zahajovacím proslovu mimo jiné uvedl, že v dobách minulých se při výrobě často nehledělo ani za kolik se vyrábí, ani jak to ovlivňuje vnější prostředí. V současné době se už našťastí zohledňují při výrobě vedle ekonomických ukazatelů také ekologické dopady na okolní prostor. Environmentální přístupy by se měly postupem doby z oblasti prvovýroby dostat do širokého společenského prostředí – do oblasti společenských, historických i politických věd.

Ve svém vystoupení využil závěrem příležitost, aby popřál k 75. narozeninám PROF. JIŘÍMU PETROVI, který je zakladatelem výuky ekologického zemědělství na ČZU.

Po něm vystoupil se svým příspěvkem pan JOSEF DLOUHÝ, který mimo jiné ocenil obrovský kus práce v oblasti šetrného přístupu k zemědělské výrobě od r. 1987, kdy na VŠZ proběhla 1. konference na téma ekologického zemědělství. Dnes je ekologické zemědělství prioritní obor agrární politiky EU a je vzorem při zavádění principů trvale udržitelného rozvoje zemědělství. Ekologické zemědělství už není v současnosti otázka volby, ale otázka přežití a z tohoto poznatku vyplývá velké množství otázek, jak nejlépe v ekologickém zemědělství v budoucnosti pokračovat. Jedním z výrazných rysů chování současné populace je prudký nárůst poptávky po produktech ekologického zemědělství. (Např. v Anglii vzrostl prodej bioproduktů v r. 2006 o 90 %, ve Švédsku mají mlékárny problém s nákupem biomléka na pokrytí stoupající poptávky atd.)

Je proto nezbytné, aby i „konvenční“ zemědělství začalo pozvolna zavádět při své výrobě postupy s ekologickými, okolní prostředí šetřícími, rysy. Totéž se samozřejmě týká

i zpracovatelů, distributorů i finálních prodejců. Velké úkoly čekají v oblasti výzkumu, vývoje a výuky ekologického zemědělství – v prvé řadě bude nutno zajistit dostatek finančních prostředků.

V první části úvodního dne konference zazněly i příspěvky od zástupců z ministerstva zemědělství a z ministerstva životního prostředí. ING. J. TRNKA (MZe ČR) se ve svém vystoupení zabýval Státní podporou rozvoje ekologického zemědělství a ING. P. PAŘÍZEK (MŽP ČR) zaměřil svůj příspěvek na další rozvoj ekologického zemědělství ve vztahu ochrany přírody a krajiny ČR. Z konference byl vydán obsáhlý sborník (k půjčení v knihovně ÚZPI Praha). Obsahuje téměř 70 příspěvků z oblasti rostlinné a živočišné produkce.

O přestávkách se účastníci konference mohli na doprovodných panelech v hlavním sále i v předsálí blíže seznámit se zajímavými projekty různých státních i soukromých subjektů, jejichž jednotícím prvkem bylo uplatňování zásady co nejšetrnějšího chování k životnímu prostředí. Ze široké škály představených námětů je možno jmenovat například:

- Projekt „Sledování kvality fermentovaných sojových výrobků původem z ekologického zemědělství“ – Ústav technologie mléka a tuků, VŠCHT Praha, řešitel: Dvořák, Dvořáková
- Síť informačních center zaměřených na agroenvironmentální programy v Jihomoravském kraji a kraji Vysočina – bližší informace o projektu financovaném ESF; realizátorem projektu je společnost EPOS – spolek poradců v ekologickém zemědělství, www.eposce.cz, www.agro-envi-info.cz
- „Identifikace slabých míst ekologické rostlinné produkce z hlediska její trvalé udržitelnosti“ – Ústav agrosystému a bioklimatologie, MZLU Brno, řešitel: Křen
- „Bio spojuje – informace, vzdělávání a setkávání na podporu mezinárodní spolupráce v ekologickém zemědělství, které podporuje životní prostředí a rozvoj venkova v oblasti Saska a Severozápadních Čech.“ Na projektu zpracovávaném v rámci projektu INTERREG

III A se podílí Německo a ČR, podrobnější informace www.ekoconnect.org, koordinátora: Navrátilová

- „Ekologické zemědělství ve zvláště chráněných územích“ blíže představila Agentura ochrany přírody a krajiny České republiky
- Jeden celý panel byl věnován činnosti Bioinstitutu, o.p.s., podrobnější informace www.bioinstitut.cz
- „Hodnocení aktuálního zaplevelení porostu pšenice pěstované ekologicky“ – MZLU Brno, Ústav agrosystému a bioklimatologie
- „Ekologické zemědělství v nových členských zemích EU“ – JČU České Budějovice, Zemědělská fakulta, řešitelé: Moudrý, Kalinová
- „Odrůdy pšenice seté, vhodné pro ekologické zemědělství“ – JČU České Budějovice, Zemědělská fakulta, řešitelé: Štěrba, Konvalina, Moudrý, Šebestová
- „Ekologické zemědělství na orné půdě v ČR a faktory limitující jeho rozvoj“, JČU České Budějovice, Zemědělská fakulta, Moudrý, Rozsypal, Moudrý
- Jeden z panelů se věnoval představení zásadních myšlenek „fairtrade“ obchodu, www.fairtrade.cz
- Na dalším panelu prezentovala svoji činnost společnost ZERA (Zemědělská a ekologická regionální agentura) – informační a vzdělávací centrum z Náměště nad Oslavou, více www.komposty.cz
- Informační stánek měl i Svaz ekologických zemědělců PRO-BIO, jejichž zástupci vedle informační letáků o své činnosti nabízeli další zajímavé materiály včetně biologické kuchařky

S problematikou ekologického zemědělství se ve větší či menší míře postupem doby určitě setká každý s nás. Proto je důležité, aby s ní byli do hloubky seznamováni všichni studenti, kteří se budou při výkonu svého povolání v oblasti agro-potravinářského komplexu v budoucnu pohybovat.

-bačka-

„Co by bylo, kdyby EU nebylo?“, „EU v mém životě“, „Je padesátiletá EU v nejlepších letech?“

V rámci letošních oslav 50. výročí podpisu Římských smluv vyhlásilo Eurocentrum Praha literární soutěž s cílem motivovat mladé lidi k literárnímu zamyšlení se nad důležitými tématy procesu evropské integrace a členství ČR v Evropské unii.

www.euroskop.cz

K PROBLEMATIKE PRÍPRAVY UČITEĽOV

prírodovedných a poľnohospodárskych predmetov

V predchádzajúcim čísle Zemědělské školy jsme uveřejnili první informace z mezinárodní vědecké konference k přípravě učitelů. Konference se konala začátkem února v krásném prostředí školicího střediska MŠMT ČR v Tatranské Štrbě. Pro učitele přírodovědných a zemědělských předmětů na našich školách budou jistě podnětné závěry, ke kterým došly dvě odborné sekce během svých jednání. V následujících číslech vás s některými příspěvky seznámíme podrobněji.

- V niektorom z nasledujúcich ročníkov konferencie by mohla byť jedna sekcia venovaná výskumu názorov a postojov k environmentálnej výchove a vzdelávaniu, na emocionálnu a postojoú stránku žiaka na základných a stredných školách.

Jedné z odborných sekcií predsedala doc. Jitka Málková (vpravo)

- V nasledujúcom období je dôležité venovať veľkú pozornosť na praktické vyučovanie v prírode, využívanie rôznych vychádzok, exkurzií, terénnych prác a praktických cvičení priamo v prírode.
- V metodického hľadiska sa na hodinách prírodovedných predmetov sústreďiť na vysvetľovanie vzájomných vzťahov v ekosystémoch.
- Rozširovať spoluprácu učiteľov prírodovedných predmetov (najmä didaktikov) medzi jednotlivými univerzitami, vysokými školami, výskumnými pracoviskami i ostatnými organizáciami (UNESCO a pod.) nielen

formou spoločných konferencií, ale aj projektov a výmenných pobytov (učiteľské aj študentské mobility – program Socrates, Erasmus, LLP a pod.) – vnútroštátne aj medzištátne.

- Věnovat pozornost vzdělávání doktorandů (problémy doktorského studia, zkušenosti s jeho zaváděním).
- Navázat užší spolupráci s Českou komisí pro UNECSO při Ministerstvu zahraničních věcí ČR, pokusit se získat podporu pro konferenci.
- Téma konference nadále udržovat v tématech udržitelného rozvoje.
- Pozvat na jednání konference hosty ze státních úřadů a vládních organizací.
- Pro téma příští konference by mohlo být zajímavý námět na porovnání environmentálního vzdělávání v kontextu vzdělávací soustavy (od předškolního vzdělávání až po vysokoškolské) – vývoj v čase a obsahu.
- Zřídit diskuzní fórum pro učitele přírodovědných předmětů, kde by mohli učitelé diskutovat, případně si vyměňovat zkušenosti, materiály.

Konference v roce 2007 prokázala, že vzdělávání k udržitelnému rozvoji zahrnuje velmi různorodou paletu možností a také přístup k environmentálnímu vzdělávání musí být různorodý.

Pohled z oken školicího střediska v Tatranské Štrbě

STŘEDNÍ ZEMĚDĚLSKÁ ŠKOLA V PÍSKU

je pilotní školou projektu KEV

Naše škola se jako člen Klubu ekologické výchovy účastní od listopadu 2005 projektu Pilotní střední školy KEV a příprava učitelů pro vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Projekt má připravit pedagogy pilotních středních škol pro realizaci projektu a vytvořit potřebné materiály pro jejich vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Řešení a naplňování projektu je podloženo spoluprací učitelů v rámci pedagogického sboru. Během realizace projektu zjišťujeme, jak prolíná ekologická výchova do jednotlivých oblastí vzdělávání, jak je třeba zajišťovat integrované přístupy k dané problematice prostřednictvím průřezových témat a jak využívat celotřídní a celoškolní aktivity i spolupráci s mimoškolní sférou. Ekologickou výchovu v nynějším školním roce ověřujeme ve školní praxi prostřednictvím realizace školního vzdělávacího programu EVVO.

Školní rok 2005/2006 byl vyčleněný přípravám projektu proškolením pedagogů k problematice udržitelného rozvoje, vytvořením a zajištěním potřebných materiálů pro realizaci, což se neobešlo bez spolupráce v rámci pedagogického sboru. Všichni vyučující SZeŠ Písek se podíleli na zaznamenávání a shromažďování prvků ekologické výchovy (EV) v jednotlivých vyučovaných předmětech. Výsledkem tohoto vstupního šetření byla přehledná tabulka EV prvků v předmětech vyučovaných na SZeŠ Písek. Bylo zřetelně patrné, že uplatňované prvky EV prostupují vyučoványými předměty v horizontálním i vertikálním směru.

Na základě spolupráce s některými vyučujícími byla vytvořena průřezová témata pro jednotlivé třídy: voda, Písecko, město – místo k životu, hippoturistika, turistika a její vliv na krajinu. Každé průřezové téma pro konkrétní třídu bylo rozpracováno do podrobností až na podtémata a skupiny žáků. Studenti plnili svěřené úkoly a pro jejich naplnění byli odkázáni na shromažďování potřebných materiálů k zadaným problematikám. Ve většině podtémat se projevovala úzká vazba na region i subjekty v regionu v rámci mimoškolní spolupráce v oblasti ekologické výchovy. Žáci byli vedeni na základě aktivizačních metod k samostatné práci, utřídování a zpracovávání získaných informací a materiálů, k souvislostnímu myšlení i kolektivní práci, což má bezesporu pozitivní význam. Práce jsou opatřené i bohatými přílohami a fotodokumentacemi. Studenty vypracovaná průřezová témata sehrála klíčovou roli v následné realizaci projektu. Tým pedagogů práce nejen vyhodnotil a s výsled-

ky hodnocení seznámil žáky, ale především práce posloužily pro vyhledávání vazeb v regionu Písecka, možné spolupráce v mimoškolní oblasti a především EV prvků v dílčích podtématech prací a vytvoření přehledu, do kterých předmětů vyučovaných v podmínkách SZeŠ Písek je možné je zařadit. V hodnocení prací se také odrazilo, jakými aspekty zasahují do oblasti ekologické, ekonomické i sociální.

Stěžejní práce spočívá tedy na spolupráci pedagogického sboru, ale jako výchozí materiál posloužila vypracovaná průřezová témata. Základní kostra každého průřezového tématu je realizovaná rovněž formou nástěnky v prostorách školy, což dokumentuje pečlivou a důkladnou práci žáků, spolupráci na úrovni žák – učitel i spolupráci pedagogického sboru, bez níž by se realizace neobešla. Díky vypracovaným průřezovým tématům mohli proškolení pedagogové naší školy vytvořit plán ekologické výchovy s prvky EV zakomponovanými do všech vyučovacích předmětů. K realizaci bylo samozřejmě nutné připravovat pro pedagogy informační materiály pro EV, vést individuální konzultace i porady.

V současném školním roce probíhá ověřování dílčích kroků a postupů vytvořených v rámci projektu v podmínkách naší školy založených na odborné připravenosti pedagogů. Do jednotlivých tematických plánů předmětů vyučovaných na naší škole byly zařazené prvky EV a zhodnocují se přímo ve vyučovacím procesu. Samozřejmě nezůstalo jen u naplňování prvků EV v předmětech všeobecně vzdělávacích i odborných, ale projekt je uskutečňován i jinými kroky podloženými vzdělaností pedagogů v EVVO. Jedná se o mimoškolní aktivity, realizaci i v předmětu práce, prostřednictvím exkurzí apod.

Projekt bude zakončen zhodnocením výstupů projektu – evaluací a 21. 9. 2007 oblastní konferencí na SZeŠ Písek za účasti ředitelů zdejších škol v regionu a pozvaných osob. K pozvaným hostům bude patřit i paní RNDr. Danuše Kvasničkové z KEV, které bych ráda touto cestou poděkovala nejen za vedení projektu, který by bez ní ani nebyl uskutečněn, ale i za obrovskou práci, snahu a trpělivost právě v oblasti ekologické výchovy a přípravy ke vzdělávání k udržitelnému rozvoji. Je to člověk, kterého si velice vážím.

Tento projekt je spolufinancován Evropským sociálním fondem EU a státním rozpočtem České republiky.

Ing. Lenka Zámečníková, PhDr. Jiří Kálal
SZeŠ Písek

VYHODNOTENIE 29. ROČNÍKA

stredoškolskej odbornej činnosti v Nitrianskom kraji

Organizačným a odborným garantom 29. ročníka krajského kola súťaže Stredoškolskej odbornej činnosti v Nitrianskom kraji bol Krajský školský úrad v Nitre a Krajská komisia SOČ. Tento rok sa krajské kolo SOČ uskutočnilo dňa 14. marca 2007 v Gymnáziu v Nitre, Golianova 68.

Riaditeľka školy RNDr. Marta Rácová na pôde školy privítala vzácných hostí: Ing. Helenu Psotovú, vedúcu odboru školstva, mládeže a kultúry Úradu NSK a PaedDr. Zdenku Anettovú, prednostku KŠU v Nitre. Z oslovených regionálnych médií – Rádio Max a Televízia Centrál – sa žiaľ nezúčastnilo ani jedno. Je na škodu vecí, že o talentovaných a nadaných žiakov nie je zo strany médií záujem. Žeby skutočne verejnosť zaujímali iba celebrity a reality show?

Zo školských kôl postúpilo do krajského kola SOČ 183 prác, ktoré riešilo 214 žiakov. Žiaci svoju prácu hodnotili pred spravidla trojčlennou odbornou hodnotiacou komisiou. Komisia určovala poradie najlepších 10 prác, z ktorých prvé dve postúpili do celoštátneho kola. Súťažiaci na 1.–3. mieste v krajskom kole dostali diplom a vecné ocenenie. Všetci účastníci dostali Certifikát o účasti na Krajskom kole SOČ. Ceny pre víťazov venovali: Krajský školský úrad v Nitre, primátor mesta Nitra doc. Ing. Jozef Dvonč, CSc. a riaditeľka RNDr. Marta Rácová.

Do krajského kola SOČ sa v školskom roku 2006/2007 zapojilo 40 stredných škôl so 183 prácami. V porovnaní s minulým rokom je to o 2 školy viac a o 11 prác menej. Najväčší záujem o riešenie prác bol v odboroch: 17 (pedagogika, psychológia, sociológia, problematika voľného času) – 28 prác, 15 (ekonomika a riadenie) – 18 prác, 04 (biológia) a 14 (tvorba učebných pomôcok, didaktické technológie) mali zhodne 14 prác. Najmenší záujem o riešenie prác SOČ bol v odboroch: 07 (poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo) – 4 práce, 05 (geovedy: geografia, geológia a geodézia) – 5 prác a 02 (matematika a fyzika) – 6 prác.

Práve malá účasť v krajskom kole v odbore poľnohospodárstvo, lesné a vodné hospodárstvo (5 riešiteľov) by mala podnietiť učiteľov odborných poľnohospodárskych predmetov, učiteľov praxe či majstrov odbornej výchovy

a manažmenty škôl k zamysleniu sa nad príčinou tohto stavu.

Do krajského kola súťaže v tomto odbore poslali práce iba nasledovné školy: SOUP Šaľa (Karolína Rybová: Vyhodnotenie reprodukčných ukazovateľov plemenných kobýl slovenského teplokrvníka v chove NŽ Topoľčianky), ZSS poľnohospodárska Topoľčany (Branislav Tomka: Sledovanie stimulátora rastu na násadu plodov rajčiakov), Gymnázium Nové Zámky (Michaela Kasalová: Poľovníctvo) a Stredná zdravotnícka škola Nové Zámky (Viera Formánková, Monika Homolová: Výživa ako environmentálny aspekt zdravia). Zo zúčastnených škôl to boli iba 2 školy poľnohospodárske (z 12 škôl, ktoré majú v Nitrianskom kraji poľnohospodárske odbory). Veríme, že v budúcom ročníku sa do súťaže zapojí viac najmä poľnohospodárskych škôl s väčším počtom prác.

Zo štatistických údajov je zaujímavé i umiestnenie jednotlivých škôl v krajskom kole. Hodnotil sa počet prác a ich umiestnenie v prvej desiatke. V tomto porovnaní vyšlo nasledovne poradie: 1. miesto – SPŠ F. Hečku, Levice (120 bodov), 2. miesto – Gymnázium Nitra, Golianova (105 bodov), 3. miesto – Spojená škola B. Nemcovej Nové Zámky (81 bodov), 4. miesto – Gymnázium sv. Cyrila a Metoda v Nitre (78 bodov), 5. miesto – SPŠ potravinárska Nitra (59 bodov). Ostatné miesta si je možné pozrieť na www.fpv.ukf.sk/kza.

Písomná časť odborných prác bola oproti minulému roku na vyššej úrovni. Stále sa ale vyskytovali drobné pravopisné a stylistické chyby, súťažiaci necitovali použité literárne zdroje. Ústne obhajoby boli kultivované, časovo dobre zvládnuté, využívajú pritom viaceré prezentačné pomôcky – dataprojektory, meotary, video, postery. Súťaž ukázala, že žiaci sledujú trendy vývoja a využívajú multimediálnu techniku. K témam boli podnetné diskusie.

Do celoštátnej súťaže SOČ, ktorá sa bude konať v Gymnáziu v Nových Zámkoch, Štefánikova 16, v termíne 2.–5. 5. 2007, postúpilo z Nitrianskeho kraja 34 prác. Všetkým postupujúcim študentom srdečne blahozeláme a želáme v celoštátnom kole veľa úspechov.

PaedDr. Anna Sandanusová
Katedra zoológie a antropológie UKF v Nitre

ARANŽOVÁNÍ BRNĚNSKÝCH ZAHRADNÍKŮ

Floristika, nesporně velmi atraktivní odvětví zahradnického oboru, se stále více dostává do popředí našeho každodenního života. Není proto divu, že roste počet zájemců, kteří chtějí působit v oblasti aranžování a vázání květin. Praxe však vyžaduje, aby zde pracovali odborníci co nejvíce znalí své profese.

Toto si velmi dobře uvědomují i na odloučeném pracovišti Střední odborné školy zahradnické a Středního odborného učiliště Rajhard v Brně-Bohunicích. Jejich mnohaleté zkušenosti dokazují, že výchova nových floristů vyžaduje zvýšenou péči.

Již řadu let tu kupř. působí v rámci zájmové činnosti vazačský kroužek, který v současnosti vede známá brněnská floristka a pracovnice zdejšího školního hospodářství Danuše Felklová. Její zásluhou mladí adepti dostávají další cenné informace z aranžérského umění nad rámec stanovený učebními osnovami. Nově získané dovednosti a vědomosti následně využívají v četných projektech, kterých se brněnské pracoviště zúčastňuje, a to velmi úspěšně.

Vžitá je zde např. tvorba květinových aranžmá v památkových objektech. Škola úspěšně spolupracuje s Národním památkovým ústavem, územním pracovištěm Brno a správami jednotlivých hradů a zámků. V rámci této součinnosti dochází k vytváření pozoruhodných floristických výtvorů jako součástí prohlídkových tras. Vzniklá společenství květin a historických exponátů je velmi žádaná a těší se nevšední pozornosti našich i zahraničních návštěvníků.

Vedeny dekorace jarních cibulovin, hrnkových a řezaných květin společně s kraslicemi, pomlázkou a pečivem.

V současnosti je třeba zaznamenat např. projekt „Jaro v Lysicích“ připravovaný na velikonoční období do prostor zámku Lysice. Mezi starobylými předměty budou před-

Zanedlouho ukáží brněnští svůj um i ve vlastních prostorech. Ve dnech 28. a 29. dubna se uskuteční v areálu školy „Jarmark řemesel“. Práce přizvaných uměleckých kovářů, truhlářů a keramiků doprovodí žáci řadou aranžérských prací s jarními motivy: mnohé navíc představí na módní přehlídce v kombinaci s modely jarního oblečení. Do konce školního roku ještě zkrášlí svými pracemi několik dalších památkových objektů, mimo jiné zámky ve Slavkově u Brna a ve Vranově nad Dyjí.

Prostředkem k realizaci četných aranžmá je pro brněnské zahradníky také výstavní činnost. Pravidelně se účastní řady pořádaných výstav na poli floristiky, jako kupř. v Olomouci, a to velmi úspěšně. Je potěšitelné, že organizují i školní výstavy. V uplynulém období se jim dostalo velmi kladného hodnocení za předvedené vánoční dekorace.

Brněnská škola si také uvědomuje, že pro zvýšení úrovně umění aranžovat významně pomáhá i měření sil na soutěžním poli. Proto se studenti účastní mnohých domácích i zahraničních soutěží, rovněž úspěšně.

V tomto směru je třeba také zaznamenat, že velmi dobré zkušenosti má škola se Svazem květinářů a floristů. Tato organizace již 12 let pořádá v Brně s předními místními zahradnickými firmami celostátní aranžérskou soutěž „Brněnská růže“ a umožňuje mladým floristům si nejen mezi sebou porovnat své dovednosti, ale i navzájem se blíže poznat, vyměnit si zkušenosti a seznámit se s novými trendy v oboru.

Hodnotíme-li práci brněnského pracoviště SOŠ a SOU Rajhard, můžeme s uspokojením říci, že přináší očividné plody. Vyrostla tu řada vynikajících floristů, z nichž mnozí jsou známi nejen v celostátním měřítku. Např. Jiří Greguš, Bohuslav Rabušic, Přemysl Hytych, Milan Dopita, Danuše Felklová a další. Brněnští se však nespokojují s dosaženým a snaží se hledat další zkvalitnění své práce, aby naše floristika dosahovala stále lepších výsledků.

Ing. Jiří Ptáček, Telč

SÚŤAŽ O MLIEKU

Keď pred 13 rokmi vznikla myšlienka urobiť pre žiakov súťaž, na ktorej si budú môcť otestovať svoje vedomosti o zložení mlieka, otestovať svoje zručnosti z laboratórnych cvičení pri rozbere mlieka, zároveň preveriť chuťové bunky a súčasne aj povinne vypiť aspoň pohár mlieka (vtedy sa začal šíriť názor, že mlieko nie je potrebné pre mladý organizmus a dokonca mu môže až škodiť), netušili sme, že budeme niekedy organizovať aj celoslovenské kolo súťaže, ktorá sa dnes volá o mlieku a budú sa do nej zapájať poľnohospodárske školy z celého Slovenska i zo zahraničia.

Tento rok sme v dňoch 21. – 22. marca na Združenej strednej škole poľnohospodárskej v Topoľčanoch organizovali už 8. ročník celoslovenskej Súťaže o mlieku. Do finále mohli postúpiť za každý kraj 3 najlepší súťažiaci. V kraji, kde sa konalo iba školské kolo, postúpil iba najlepší. Mali sme prísľub, že prídu aj študenti z Rakúska a Českej republiky. Rakúsko sa niekoľko dní pred súťažou ospravedlnilo, a tak sme mohli privítať študentky z Kyjova – SOU Havlíčkova 24. Prišli s rovnakou trémou a súťaživosťou ako ostatných 17 súťažiacich z 13 škôl Slovenskej republiky. Finále je aj skúškou nervov. Svedčí o tom výsledná tabuľka, z ktorej najlepšie vidno, že o konečnom poradí rozhodujú často desatiny bodov.

Najťažšiu pozíciu v súťaži mal minuloročný víťaz Milan Ďurčov zo Spojenej strednej školy vo Zvolene. Podarilo sa

mu titul obhájiť a pre svoju perfektnú prípravu a trochu aj výzor získal prezývku „Profesor Mihina“. Veríme, že bude jeho dôstojným nasledovateľom. Veď práve profesor Mihina – generálny riaditeľ Slovenského centra poľnohospodárskeho výskumu – bol prvým predsedom Slovenskej komisie Súťaže o mlieku.

Čo priniesol ďalší ročník súťaže? Predseda Slovenskej komisie Súťaže o mlieku doc. Ing. Vladimír Tančin, PhD. hodnotí kladne najmä to, že každoročne sa úroveň pripravenosti súťažiacich zlepšuje, nadväzujú sa nové kontakty, do vyučovacieho procesu sa dostáva viac aktuálnych poznatkov a verí, že v spolupráci so Štátnym inštitútom odborného vzdelávania sa podarí vydať zborník otázok, ktorý bude slúžiť nielen na prípravu súťažiacich, ale aj ako učebná pomôcka.

Ceny dostali všetci účastníci súťaže. Podarilo sa to vďaka sponzorom. Vyhlasovateľom súťaže je Ministerstvo školstva SR, organizátorom Štátny inštitút odborného vzdelávania a dlhoročnými tütormi súťaže sú Agroinštitút Nitra a Slovenské centrum poľnohospodárskeho výskumu v Nitre. Víťazi tohto ročníka získali možnosť zúčastniť sa odbornej exkurzie do Českej republiky.

Štafetu organizátora ďalšieho ročníka prebrala Stredná poľnohospodárska škola Žilina. Do jeho prípravy jej želáme všetko najlepšie.

**Janka Bočková
ZŠŠP Topoľčany**

Súťažiaci pri plnení súťažných úloh

Súťažiaci umiestnení na prvých troch miestach:
v strede Milan Ďurčov – 1. miesto, Peter Spišák – 2. miesto,
Jana Novotková – 3. miesto

➤ Výsledná tabuľka – viz str. 18

S.č.	Meno a priezvisko	Škola	Kraj	1. časť	2. časť	3. časť	4. časť	Celkový počet bodov
1	Lukáš Šelinga	ZSŠP Pruské	Trenčiansky	21	29	9,5	16	75,5
2	Eva Dřímálová	SOU Kyjov	Česká republika	13	27,33	6,5	16	62,83
3	Branislav Kaša	SPoŠ Trnava	Trnavský	15	32,67	9,0	17	73,67
4	Alexander Kanoc	SPoŠ Veľké Kapušany	Košický	14	24,67	8,0	16	62,67
5	Peter Spišák	ZSŠP Topoľčany	Nitriansky	27	30,67	9,5	19	86,17
6	Veronika Štefanová	SOŠ Michalovce	Košický	20	31,0	8,0	16	75,0
7	Patrik Zavacký	SOU Kežmarok	Prešovský	20	28,67	5,0	14	67,67
8	Zuzana Lamperová	SOUP P B. Bystrica	Banskobystrický	26	32,67	9,5	16	84,17
9	Jana Zúbková	SOU Kyjov	Česká republika	16	32,33	9,5	14	71,83
10	Petra Křištofiaková	SPoŠ Trnava	Trnavský	17	23,33	9,0	18	67,33
11	Eva Šimková	SOU Kyjov	Česká republika	18	31,67	9,0	18	76,67
12	Adriana Osová	SPoŠ Lučenec	Banskobystrický	26	29,67	7,0	15	77,67
13	Dušan Jendrušák	SOŠ Kežmarok	Prešovský	22	33,33	8,5	18	81,83
14	Maroš Karch	SOŠ Michalovce	Košický	18	24,33	8,0	16	66,33
15	Marek Hrebeňár	SOŠ Michalovce	Košický	19	29,67	8,5	18	75,17
16	Lukáš Franek	SPoŠ Žilina	Žilinský	20	29,67	9,5	14	73,17
17	Jana Novotková	ZSŠP Topoľčany	Nitriansky	25	31,33	9,0	19	84,33
18	Martina Filovkinová	SPoŠ Holíč	Trnavský	25	30,0	8,5	17	80,5
19	Patrik Toth	ZSŠ Šahy	Nitriansky	16	33,67	7,5	18	75,17
20	Milan Ďurčov	SSŠ Zvolen	Banskobystrický	27	34,67	9,0	18	88,67

DEN OTEVŘENÝCH DVEŘÍ

ve Střední rybářské škole ve Vodňanech

Zájemci o studium na této ojedinělé střední škole a bývalí absolventi rybářské školy, ale i vyznavači Petrova cechu se sejdou ve Vodňanech v týdnu **od 3. do 5. května 2007** při příležitosti již **17. ročníku Vodňanských rybářských dnů**. I když v průběhu tohoto týdne bude většina akcí věnována především odborníkům z rybářských podniků z celé republiky a výzkumným pracovníkům z oboru rybářství, bude veřejnosti přístupná výstava Fishtech s rybářskou mechanizací, ukázkami ryb a rybářského výzkumu a školství. Závěr týdne v sobotu 5. května 2007 bude však věnován především laické veřejnosti.

Kromě tradičního rybího trhu na náměstí, kde bude možné zakoupit více druhů sladkovodních ryb a případně i ochutnat speciální úpravy typického výrobku jihočeských rybářů označovaného obchodním názvem Český kapr, připravované mimo jiné také studenty rybářské školy..., je možné navštívit i „líheň“ budoucích profesionálů Petrova cechu Střední rybářskou školu. Tedy v sobotu 5. května od 9 do 14 hodin bude škola přístupná všem „zvědavcům“, kteří si mohou prohlédnout jinak veřejnosti skrytá zákoutí

v rámci dne otevřených dveří. V multimediální učebně si mohou obdivovatelé ryb vyzkoušet znalosti všech druhů žijících u nás.

V rámci tohoto dne budou zpřístupněny obě akvarijní síně s hospodářsky významnými i okrasnými druhy ryb, uspořádanými podle zemí svého původu. Další lahůdkou

bude jistě prohlídka Školního pokusnictví na okraji města (foto), kde žáci školy v kouzelném prostředí dvaceti rybníčků vykonávají odbornou praxi. Své provozy a laboratoře zpřístupní také Výzkumný ústav rybářský a hydrobiologický.

Další informace najdete na webových stránkách školy srs-vodnany.cz, všechny dotazy vám zodpoví na e-mail: rybarskaskola@srs-vodnany.cz.

Ing. Miroslav Merten
ředitel školy

ŠUMAVA TAJEMSTVÍ, NOSTALGIE, PŘÍBĚHY...

Začátkem března 2007 byla v budově Národního zemědělského muzea v Praze slavnostně otevřena výstava s názvem „Šumava – tajemství, nostalgie, příběhy“, která vznikla za podpory Ministerstva kultury ČR a Ministerstva zemědělství ČR a nad jejímž konání převzali záštitu ministr zemědělství ČR Petr Gandalovič a hejtman Jihočeského kraje RNDr. Jan Zahradník.

Idea představit komplexně Šumavu se všemi jejími atributy v jednom (byť rozlehlém) výstavním sále je myšlenka velmi odvážná a náročná. Vždyť toto pohoří je 190 km dlouhé, v nejširším místě přibližně 45 km široké a celé území oplývá obrovským vnitřním bohatstvím. Proto se výstava zaměřuje hlavně na oblasti ležící v hranicích Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava a na období tzv. „dlouhého“ 19. století (začíná někdy kolem r. 1780 a končí v červenci 1914). To však neznamená, že by nebyly v krátkosti zmíněny souvislosti (jak časové, tak územní), které jsou důležité k pochopení textů uvedených na výstavních panelech či vystavených exponátů.

Z mnoha zajímavostí, s kterými je možno se ve výstavních prostorách seznámit, vybírám např.:

- Název Šumava se objevuje teprve v 16. století, nicméně o vlastním pohoří se první zmínky objevují již ve 2. století n. l. v díle Claudia Ptolemaia, kdy je tato oblast uváděna jako součást Hercinského pralesa, osídleného keltským kmenem Bójů;
- Středověk pro tuto oblast používal pouze název „Les“, nebo „Hvozď“;
- K vidění je ukázka části kmene šumavského „Krále smrků“, který rostl v Boubínském pralesi a dožil se přibližně 440 let (výška kmene dosáhla 57,6 m; objem dřevní hmoty byl 29,19 m³). V 1969 uschl vinou opakovaného sešlapávání okolí kmene davy návštěvníků, proto

byla později centrální část pralesa, jako obrana proti podobným negativním událostem, pro turisty uzavřena. R. 1979 byl kmen vyvrácen vichřicí;

- Součástí výstavy jsou i zajímavé ukázky různých řemesel, které byly na Šumavě provozovány. Díky dostatku dřeva a levné pracovní síly mezi často provozované pracovní činnosti patřily například výroba kartáčů, hraček, dřeváků, šindelů, výroba dřevěného uhlí, sklářství, sirkařství, vorařství a další;
- Pro názornou představu o životě na šumavské vesnici přelomu 19. a 20. století je postavena ukázka interiéru obytné části chalupy;
- K ukázkám svérázných zvyklostí dřívějších obyvatel tohoto kouta naší země patří takzvaná „umrlčí prkna“. Na ně byli v období tuhé šumavské zimy pokládáni zemřelí obyvatelé do doby, než jarní obleva umožnila vykopat hrob a nebožtíka řádně uložit do země. Samotná prkna byla po pohřbu zdobně vyřezávána (často byla opatřena i krátkou charakteristikou zemřelého) a byla umístěna například na rozcestí, u kapliček či jiných zajímavých místech v krajině, jako svérázná upomínka na zemřelé.
- Některé pasáže výstavy jsou přizpůsobeny hravou a názornou formou vnímání dětského návštěvníka.

Šumava patřila vzhledem ke své poloze na západní hranici našeho státu a díky předválečné národnostní struktuře k nejpostiženějšímu regionu z pohledu devastace národního kulturního dědictví. Jedna z posledních zničených historických památek za předchozího režimu byl zámek Debrník – odstřelen v říjnu (!) 1989...

Velmi působivé je porovnávání jednotlivých záběrů z doby počátku 20. století se stejným záběrem pořízeným

v současné době. Velmi často je vidět místo kvetoucí a bohaté vesnice jen pustá louka s řídkým zalesněním – to vše jako důsledek poválečného vystěhování německého obyvatelstva a následného částečného zabránění prostoru československou armádou, která si často jako cíl svého dělostřeleckého cvičení zvolila rozpadající se stavení opuštěných šumavských vesnic. Dalšími důvody devastování a vyliďňování tohoto území byly necitlivá kolektivizace a likvidace drobných živností, ostentativní nezájem dřívějšího režimu o údržbu a zvelebování svěřeného území a v neposlední řadě například i honba za druhotnými sběrnými surovinami. To vše přispělo k likvidaci zajímavých kulturních prvků šumavské krajiny.

K výstavě samozřejmě neodmyslitelně patří představení flóry a fauny. Jednotlivá společenstva jsou zachycena většinou na velkoformátových fotografiích, některá menší zvířata či rostliny jsou ukázána ve své živoucí podobě a pro názornou představu a zároveň pro zatraktivnění jednotlivých expozic je část velkých savců či ptáků vystavena jako vypeparované exponáty.

Výstava potrvá do 17. listopadu 2007 a bude doplněna doprovodným programem – prezentačními akcemi, přednáškami, odbornou konferencí, kulinářskými akcemi atd. (bližší podrobnosti na webových stránkách www.nzm.cz)

Je v pořadí první z plánovaného cyklu výstav, které by měly představit blíže zajímavé regiony naší republiky (připravují se Beskydy, Český les apod.).

Tato akce by neměla uniknout žádnému z „milovníků“ Šumavy a rámci poznávání historických kořenů předků doporučuji každému z naší nejmladší generace.

-bačka-

**Národní zemědělské muzeum Praha
ve spolupráci s Ústavem systémové biologie
a ekologie Akademie věd ČR**

pořádá dne 24. 5. 2007

konferenci

**ŠUMAVA – KONFLIKT
ČLOVĚKA A PŘÍRODY**

Informace a přihlášky na konferenci je možné získat na www.nzm.cz, u Mgr. Lubomíra Maršíka, tel. 233 376 012, e-mail: lubomir.marsik@nzm.cz, adresa: NZM, Kostelní 44, Praha 7, 170 00

RECENZE

Ryby a mihule České republiky – rozšíření a ochrana

Lubomír Hanel a Stanislav Lusk

Vydal ČSOP Vlašim, 2005, stran 448, foto 97, mapové přílohy 74, obrázků 14, barevných kreseb ryb 70, lit. 51 stran.

Obsáhlá monografie seznamuje s nejnovějšími poznatky o všech druzích ryb a mihulí v České republice. Kniha je rozdělena do dvou základních částí, v první jsou představeny stojaté i tekoucí vody naší republiky a je uvedena i jejich klasifikace a charakteristika.

Druhá část publikace je věnována podrobnému přehledu a seznámení s našimi rybami a mihulemi v České republice, a to i v současnosti již vymizelými.

Celkově je kniha dělena do 16 nestejně obsáhlých oddílů, každý oddíl je ukončen přehledným zkráceným anglickým resumé. Kniha je v praktické omývatelné vazbě.

Oddíl 1 – Úvod, kde na třech stranách je pojednáno ke genezi knihy, spolupracovnících a cílech, které měla publikace v rámci stanoveného programu řešit. Oddíl 2 pojednává o sběru dat, jejich ověřování, o použitých způsobech mapování formou klasických síťových map.

Oddíl 3 je věnován vodstvu České republiky a je podrobněji členěn na kapitoly o hydrografické poloze ČR, o říční soustavě, uvádí přehled o vodních nádržích. Oddíl 4 se zabývá právními předpisy ve vztahu k ichtyofauně a její ochraně. Poprvé v České republice je chronologicky uspořádán historický i současný přehled právních předpisů ve vztahu k rybí fauně a k ochraně vodního prostředí.

Oddíl 5 rozebírá kvalitu vody (základní fyzikálně chemické vlastnosti, druhy a zdroje znečišťujících látek, stres u ryb, eutrofizace, význam znečištění a samočisticí schopnost vody). Oddíl 6 má název životní prostředí ryb a mihulí

a je opětovně dále členěn z hlediska faktorů, ovlivňujících výskyt ichtyofauny, pojednáno je o typech vodního prostředí.

Oddíl 7 – ochrana biodiverzity ichtyofauny rozebírá introdukci a aklimatizaci nepůvodních druhů ryb. V tomto oddíle je uveden i červený seznam mihulí a ryb ČR a zásady ochrany genofondu, závěrem jsou uvedeny způsoby aplikace Natury 2000 v oblasti ichtyofauny.

Oddíl 8 se zabývá přehledem jednotlivých druhů a jejich výskytem. Vedle barevné kresby druhu jsou uvedeny základní poznatky, a to: popis a poznávací znaky, ekologické nároky, výskyt v ČR, lokalizace nálezů, početnost a biomasa, význam, míra ohrožení a ochrana. V závěru popisu druhu je uveden anglický souhrn a mapka výskytu v ČR. Tento oddíl tedy představuje jeden z hlavních stěžejních oddílů knihy.

Oddíl 9 – začínající uvádí seznam ryb a mihulí, oddíl 10 přináší vysvětlení odborných termínů, oddíl 11 – seznam použitých zkratk, oddíl 12-15 – český rejstřík, latinský rejstřík, rejstřík anglických a německých názvů. Oddíl 16 – literatura.

Jedná se velmi zdařilou publikaci, která by neměla chybět ani pedagogické veřejnosti odborných škol.

**Dr. Ing. Eugen Král, CSc.
VOŠL a SLŠ Trutnov**

Dne 11. dubna oslavil **dr. Ing. Eugen Král, CSc.**,
pedagog, lesník a ochránce přírody,
významné životní jubileum 70 let
Srdečně blahopřejeme!

Uplynulo 185 let od narození a 105 let od úmrtí

FRANTIŠEK DOUBRAVA

„Myslíme, že hlavní úlohou naší jest, závod hospodářský ve všech částech vzhledem na dobu nastávajícího obratu v průmyslu, obchodu a komunikaci upravit a průmysl hospodářský co těžiště závodu v průmyslný chov užitého dobytka vložiti. Vzhledem k této zásadě máme za to, že veškerí znalci úplně nám přisvědčí, žádáme-li od sl. obce Tábořské, aby zařídila při zemském vyšším hospodářském ústavu takový chov hovězího, skopového a vepřového dobytka i drůbeže, jenž by se stkvíti mohl co vzor průmyslné plemenitby, abychom chovancům i rolnictvu poskytnouti mohli v tom jasného názoru, považující tuto zásadu zároveň za nej-mocnější páku ke zvýšení výnosu. A za tou příčinou přičinili jsme se, býti také vzorem v pěstování dobré a levné píce...“

F. Doubrava, 1869

František Doubrava se zapsal do historie několika škol, a to vzdor tomu, že souhrnně za katedrou dlouho nepobyl. V různých intervalech totiž střídal zaměstnání učitele s hospodářskými funkcemi či praktickým hospodařením.

Narodil se 11. ledna 1822 v Lochovicích. Absolvoval reálku v Praze (1842), poté studoval učitelský ústav a techniku, kde se věnoval studiu „lučby“ a polního hospodářství. V r. 1845 přešel na pedagogickou dráhu. Zahájil jako učitel v Terezově u Terešova (okr. Rokycany). Po 3 letech nastoupil do zemědělské praxe, a to u hospodářského rady Františka Horského v Libějicích. Když v r. 1850 vznikla v Rabíně první česká rolnická škola, dostal se za katedru podruhé. F. Horský ho ustanovil druhým učitelem (podučitelem). Ani v Rabíně se však na dlouho neusadil, r. 1853 odešel do Uher. V Magy-Michaly začínal jako hospodářský kontrolor a vypracoval se až na místo tajemníka ústředního ředitelství rozsáhlých velkostatků.

V roce 1862 se vrátil do Čech a začal hospodařit na svém statku v Tursku. Záhy ho však opět zlákala dráha pedagogická. Když totiž hospodářská škola při trojtřídní nižší reálce v Kadani založená r. 1860 ztroskotala, rozhodl se Krajský hospodářský spolek žatecký a Okresní kadaňsko-přesnický hospodářský spolek zřídit samostatnou dvoutřídní odbornou školu. „Opatřili s přispěním města školní statek a zařídili potřebné místnosti, zvolili za učitele a správce statku vzorného hospodáře Františka Doubravu z Turska, známého již z Rabína, a společným úsilím jejich se podařilo počítí s vyučováním s 11 žáky (2 absolventi gymnasia, 5 reálky, 4 národní školy) ve školním roce 1862/63...“ (Farský, 1922).

Škola slavnostně zahájila činnost 7. října 1862, původně nesla název rolnická škola, od 1. 11. 1863 Praktická škola rolnická kraje žateckého. Jak konstatují dobové prameny, „v rukou odborných se jí dařilo“. František Doubrava

vstoupil tak do historie později proslavené školy jako její první ředitel. Nepochybně ji prospěl, pomohl získat důvěru zemědělské veřejnosti a tím i zájemce. V Kadani úředně působil do konce školního roku 1865/66, ale již před tím ho bylo možno často potkat v Táboře.

Tato skutečnost souvisí s asymetrickým vývojem prvních dvou rolnických škol: zatímco v Libverdě vzniká vedle původní rolnické školy vyšší oddělení, škola rabínská po odchodu Františka Horského (1857) pozvolna spěje k faktickému zániku. Ztroskotl i chemikem a redaktorem Hospodářských novin Josefem Kučerou (1829–1907) inspirovaný pokus zřídit „ústav k podporování polního hospodářství a průmyslu“ v Litomyšli počátkem 60. let.

Po známém ujednání zemského sněmu českého ze dne 13. dubna 1864, které představuje první zákonný základ zemědělského školství u nás, uveřejnila c. k. Vlastenecko-hospodářská společnost 21. května 1865 prohlášení „zda-liž a kdo by z měst, obcí, velkostatků aneb soukromníků pokusiti se chtěl o zřízení vyššího učiliště hospodářského s vyučovacím jazykem českým“. Mezi osmi zájemci (Chrudim, Čáslav, Kutná Hora, Louny, Písek, Rokycany, Tábor a hospodářský ústav Kolčavka Dr. Čupra) projevílo nejvíce zájmu, pohotovosti i ochoty k obětem právě město Tábor. Přispěl k tomu i stávající ředitel kadaňské školy František Doubrava, který byl spolu se zmíněným J. Kučerou a Václavem Křížkem (ředitelem místního reálného gymnázia) přizván k jednání zastupitelstva města již 4. října 1865.

Po Rabínu a Kadani Tábor

Doubrava a Kučera „již záhy starali se o to, aby se jim dostalo zvolení na novém tomto učilišti hospodářském, a protože již před tímto sezením dostavili se do Tábora a předložili tu své organizační plány pro hospodářské školy již dříve tiskem vydané, čímž k sobě všecku pozornost obrátili. Oba zdělali také předchozí rozpočet na zařízení hospodářské školy a předložili jej slavnému městskému zastupitelstvu“. (Oficiální statut vyšší hospodářské a hospodářsko-průmyslové školy, který byl vydán zemským výborem, vychází z jejich návrhu.)

Zastupitelstvo jejich koncept přijalo a také se sjednotilo na ustanovení Josefa Kučery za ředitele ústavu, zároveň za učitele chemie a hospodářského průmyslu a Františka Doubravu za učitele hospodářství a za správce školního statku. Jenže původně navrhovaný ředitel školy Josef Kučera nesplňoval podmínku, na které zemský výbor rigorózně trval, totiž nebyl „zkoušen na učitelství pro střední školy“, takže nakonec se prvním ředitelem Vyššího hospodářského a hospodářsko-průmyslového ústavu zemského v Táboře

stává František Doubrava. Původně byl jmenován prozatímním a o rok později ředitelem školy i školního statku. Josef Kučera se stal prozatímním (na 1 rok) profesorem lučby a technologie, koncem prvního školního roku však Tábor opustil. Záhy se však podle názoru kuratoria ukázalo, že „není možno řediteli – správci v jedné osobě učiniti zadost požadavkům naň vznešeným“ a usneslo se správu školního statku od řízení školy oddělit. Pro školní rok 1868/69 byl jmenován prozatímním ředitelem školy Dr. Augustin Schwarzer, a ředitelem školního statku zůstal František Doubrava. Ne však nadlouho!

Končil na Rusi

Dne 1. března 1869 rezignoval na své místo ředitele školního statku a profesora hospodářství a stal se ředitelem Strahovského panství v Milevsku – do r. 1874. Z Milevska odešel nakrátko do Prahy a odtud v r. 1875 na Rus, kde až do r. 1884 zastával funkci ředitele a později inspektora rozsáhlých panství ruských velmožů. Dalších 5 let spravoval pronajatý statek v Tulské gubernii. Se svým nejstarším synem pak koupil statek Nitkaskaja u Žitomíře na Volyni. Zde úspěšně hospodařil, údajně se mu dařilo hlavně v chmelářství, pro které snad také získal řadu nadšených zájemců v českých koloniích. Zemřel ve Veselé na Rusi v r. 1902.

Jeho dílo není možno dostatečně přesně a komplexně zhodnotit. Málo konkrétních poznatků je zejména z jeho působení mimo vlast. Kromě popsaného vkladu vývoji zemědělského školství zanechal doma několik literárních prací, např. Návod k pravidelnému pěstování lnu (Tábor, 1867), Základní nástin organizace statku české vyšší hospodářské a hospodářsko-průmyslové školy v Táboře (Praha, 1869) a O správě kněžských statků. Za svou práci se stal řádným členem Vlastenecko-hospodářské společnosti, a to již od r. 1852.

Ing. Josef Rozman, CSc., Moravská Třebová

JOSEF WOHANKA

Josef Wohanka s Josefem Broschem založili 15. října 1866 firmu pod názvem Wohanka-Borosch, koloniál – zasilatelství se zbožím koloniálním. Po 26. březnu 1867 přijal Josef Wohanka nového spolumajitele firmy Karla Kociana a firma dostala název Wohanka and comp. a od 13. prosince 1877 rozšířil Wohanka firmu o filiálku ve Vídni na Nibelunggasse 7. Jejím zástupcem se tam stal Rudolf Schwarz a firma dostala název Wohanka and comp. a Rudolf Schwarz.

Do vídeňské pobočky byl 3. září 1881 přijat další veřejný společník, disponent Max Jeschke, za nedlouhou dobu i pokladník firmy Karel Proske a firma dostala opět nový název Wohanka and comp., Jeschke, Proske. Od 1. ledna 1886 rozšířil Josef Wohanka koloniál na živnostenský obchod, hlavní závod v Praze byl potvrzen 6. září 1888. K dalšímu rozšíření obchodu došlo 15. září 1890, vytvořila se tak Veřejná obchodní společnost.

Milošovi Wohankovi, synovi a pozdějšímu pražskému kupci (nar. r. 1876) byla pro podnik dána prokura s datem 3. července 1903 a zároveň byl odštěpný závod ve Vídni pojmenován na Sklad technických potřeb pro průmyslové závody. Josefu Wohankovi, v té době již kupci a majiteli velkostatku v Praze, narozenému v Polčardu okres Most (synovi Jana Wohanky učitele a Františky, rozené Kovaříkové) byl udělen 13. února 1909 stav rytířský. Druhorozený Wohankův syn Vladimír (nar. r. 1879) působil jako kupec od 1. ledna 1910 v Budapešti. Oba synové byli později taktéž nositeli šlechtického stavu. Firma disponovala v Roztokách u Prahy pobočným závodem, který firmě sloužil jako sušárna řepného semene.

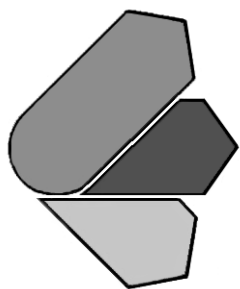
Synové Miloš a Vladimír se stali majiteli firmy poté, co Josef Wohanka r. 1915 vystoupil z firmy. Vladimír se v r. 1918 přestěhoval z Budapešti do Prahy. U obou synů Miloše a Vladimíra došlo r. 1925 k zániku šlechtických titulů. Miloš Wohanka zemřel 26. září 1946, jeho pozůstalost ve výši 363 209,- Kč byla 14. dubnem 1947 předána Mileně Wohankové a dalším třem pozůstalým ženám. Firma k 31. prosinci 1949 zanikla, protože místnosti, kdysi určené jako výrobní prostory, byly zabrány a použity pro bytové účely. Výmaz firmy Wohanka a spol. Praha I, čp. 714, Dlouhá 38 z rejstříku firem byl proveden k 10. srpnu 1950.

Ing. Petr Novák, CSc., MZe ČR

CONTENTS

Europea Slovakia Foundation Conference	
The meeting of the members of the Association of Educational Facilities for Agriculture and Rural Development in Agroinstitút in Nitra	2
Europea International	
The Association of European Agricultural Higher and Secondary Schools	3
Electronic support in the educational process	5
Training in the area of greenery development and maintenance	6
Software for farmers and the teaching at agricultural schools	7
Changes in the granting of payments in areas with handicaps	
A counselling corner	8
Information service	
Representation of the European Commission in the Czech Republic	9
Training of growers in the operation of AGRO-EVIDENCI software	10
„Ecological Agriculture 2007“ – a conference	11
Problems of the education of teachers of natural science and agricultural subjects	13
Secondary Agricultural School in Písek	
A pilot school of the project of the Club of Environmental Training	14
Evaluation of the 29 th Year	
of the professional activity at secondary schools in the Nitra Region	15
Flower arrangement of horticulturists from the town of Brno	16
Milk competition	17
Open House at the Secondary Fisheries School in Vodňany	18
Šumava Mts. – Mystery, Nostalgia, Stories...	
Invitation to an exhibition	19
The fish and lamprey of the Czech Republic – their distribution and protection	
A book review	20
František Doubrava	
Prominent personality of agricultural education	21
Josef Wohanka	
History of agricultural machinery	23

ÚZPI PRAHA

47816
ISSN 0044-3875

První číslo časopisu Zemědělská škola vyšlo v r. 1936. Časopis byl nejdříve volnou přílohou měsíčníku Zemědělský pokrok, brzy ale začal vycházet samostatně. V r. 1991 jeho vydávání převzaly zemědělské školy (všech stupňů) a některé vzdělávací instituce. I po rozdělení Československa zůstává časopis společným pojítkem zemědělského školství v České republice a ve Slovenské republice.

Od školního roku 2002/2003 se dohodl dosavadní vydavatel – Sdružení zemědělských, lesnických a potravinářských škol, rybářské školy a školních hospodářství – s Ústavem zemědělských a potravinářských informací Praha o poskytnutí práva vydávat časopis a používat titul Zemědělská škola – Pôdohospodárska škola. Vydávání časopisu se tak vrací do prostorů, odkud před 71 lety vyšlo první číslo Zemědělské školy, a kde také v tehdejších „Domě zemědělské osvěty“ sídlila redakce.

Časopis je určen pedagogickým pracovníkům i studentům, výzkumným a odborným pracovníkům, všem organizacím zabývajícím se zemědělským školstvím a vzděláváním i jednotlivcům působícím v oblasti tohoto zájmu.

**AGROINŠTITÚT
NITRA**

**Za překrásného počasí se ve dnech
12. a 13. dubna 2007 uskutečnil v prostorách
Vyšší odborné školy a Střední zemědělské školy
Benešov už 8. ročník celostátní soutěže žáků
zemědělských škol.**

**O úspěšné akci si více přečtete
v následujícím čísle časopisu.**

**Vavříny si v tomto roce odvezla
škola tábořská.**

Časopis vydávají

Ústav zemědělských a potravinářských informací, Slezská 7, 120 56 Praha 2
Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

Adresy redakcí

ÚZPI, Slezská 7, 120 56 Praha 2

tel.: 227 010 439, fax: 227 010 119, e-mail: krajickova@uzpi.cz

Redaktorka: Ing. Alena Krajíčková

Agroinštitút, Akademická 4, 949 01 Nitra

tel., fax: 037/791 02 24, e-mail: palenikova@agroinstitut.sk

Redaktorka: Ing. Gabriela Páleníková

www.agronavigator.cz

Časopis vychází desetkrát ročně (září – červen), cena jednoho výtisku je 15 Kč,
roční předplatné 150 Kč

Objednávky časopisu zajišťuje česká redakce a slovenská redakce na svých adresách
Sazba a tisk ÚZPI Praha

Redakční rada

Ing. Jaromír Beneš, Školní statek Opava;
PhDr. Radmila Dytrtová, CSc., IVP ČZU Praha;
Ing. Ludmila Gočálová, MZe ČR; Ing. Zorka
Husová, NÚOV Praha; Ing. Břetislav Kábele,
SOŠ České Budějovice; Ing. Jan Kot, ISS Cheb;
Ing. Ludmila Kováčiková, Agroinštitút Nitra;
Mgr. Drahomíra Kučírková, CSc., KPP SPU Ni-
tra; PhDr. Dana Linhartová, CSc., ICV MZLU
Brno; Ing. Tibor Masár, PhD., MP SR Bratislava;
Ing. Josef Matoušek, MZe ČR; Ing. Mária
Múdra, ZSŠP Rakovice; prof. Ing. Milan Slavík,
CSc., IVP ČZU Praha; PhDr. Pavel Sýkora, MZe
ČR; Ing. Jan Vajs, Slovenská poľnohospodárska
a potravinárska komora